

**OSNOVNA ŠKOLA
MIHOVIL PAVLEK MIŠKINA
ĐELEKOVEC**

PROGRAM ZA SUZBIJANJE NASILJA

ŠKOLSKA GODINA: 2021./2022.

KLASA: 602-02/21-01/262

URBROJ: 2137-77-21-2

Đelekovec, 6.10.2021.

U svrhu zaštite prava naših učenika i njihovih obitelji, učitelja i djelatnika postupamo prema propisanim dokumentima. U njih spadaju:

1. Protokol o postupanju u slučaju nasilja u obitelji
2. Protokol o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima
3. Protokol o pokretanju psiholoških kriznih intervencija u sustavu odgoja i obrazovanja
4. Protokol o postupanju u slučaju zlostavljanja i zanemarivanja djece
5. Statut škole
6. Kućni red škole
7. Etički kodeks škole
8. Pravilnik o postupanju odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima
9. Protokol o postupanju u slučaju nasilja Osnovne škole Mihovil Pavlek Miškina Đelekovec
10. Pravilnik o izricanju pedagoških mjera
11. Web obrazac za evidenciju o pojedinačnom slučaju nasilja u odgojno-obrazovnim ustanovama.

U sklopu **Programa za suzbijanje nasilja** napravljen je i **Školski preventivni program** čiji su voditelji pedagoginja Petra Šiško, školska liječnica Jasenka Vuljak-Vulić te učiteljica biologije Marina Salajec, a za čiju su provedbu zaduženi i svi razrednici te predmetni učitelji. Ciljevi Preventivnog programa su **smanjenje pojava ovisnosti kod opće populacije učenika, smanjenje vršnjačkog nasilja, unapređenje cjelokupnog zdravog razvoja djece** i mladih te poticanje aktivnog uključivanja njihovih roditelja i učitelja u provedbu preventivnog programa.

U sklopu prevencije nasilja u našoj se školi provode sljedeće aktivnosti i projekti:

SIGURNOST NA INTERNETU, NISI SAM

Namijenjeno učenicima 5. razreda.

- Na Satu razredne zajednice kroz predavanje i radionicu naučiti o dobrim i lošim stranama te sigurnom korištenju interneta.
- Na satu Hrvatskoga jezika usmjereno čitanje tekstova vezanih uz medije te razgovor o pročitanim.
- Na satovima Informatike naučiti osnovne usluge interneta, kako se zaštititi te kako sigurno koristiti internet.

CILJEVI: Naučiti kako se zaštititi te kako sigurno koristiti internet, shvatiti važnost čuvanja privatnosti, razlikovati dobre i loše strane interneta i društvenih mreža

STOP GOVORU MRŽNJE

Namijenjeno učenicima 7. razreda.

- Upoznati se s pojmom *govor mržnje*, s načinima njegova ispoljavanja i posljedicama te što je zakonski kažnjivo i zašto.
- Teme iz područja ponašanja u sukobu, prava drugih i preuzimanje odgovornosti za svoje ponašanje i za odnos s drugima.

CILJEVI: osvjestiti postojanje govora mržnje u svakodnevnom životu (društvene mreže posebice) i prepoznati ga te razviti kritičko mišljenje o govoru mržnje i znati se postaviti prema pojedincima koji ga šire. Utjecati na smanjenje govora mržnje kod nas samih i kod nama bliskih osoba.

PUT U MEDIJSKU PISMENOST

Namijenjeno učenicima od 5. do 8. razreda.

- kroz predavanja i radionice naučiti o dobrim i lošim stranama te sigurnom korištenju različitih medija, upoznati se s osnovama medijske pismenosti
- prepoznati stereotipne prikaze s obzirom na dob, spol, rasu i sl., prepoznati rizična ponašanja te primjereno reagirati na njih

CILJEVI: Osposobiti učenike za kritičko mišljenje o sadržajima prezentiranim u medijima, za procjenu valjanosti i pouzdanosti dostupnih informacija te za razumijevanje kako informacije utječu na kreiranje naših stavova i ponašanje. Osposobiti učenike za sigurno i odgovorno ponašanje u virtualnom prostoru.

Obilježavanje važnih datuma

Namijenjeno učenicima od 1. do 8. razreda.

Provodi se u suradnji s razrednicima, pedagoginjom, ravnateljicom i školskom liječnicom.

- Olimpijski dan, 10.9.
- Međunarodni dan tolerancije, 16.11.
- Dan sigurnijeg interneta, 8.2.
- Svjetski dan bolesnika, 11.2.
- Dan ružičastih majica, 23.2.
- Svjetski dan Roma, 8.4.
- Svjetski dan zdravlja, 10.4.
- Međunarodni dan Crvenog križa, 8.5.
- Dan obitelji, 15.5.
- Svjetski dan sporta, 25.5.

CILJ: poticati na pomaganje drugima, primjenu socijalnih vještina, razvijanje i odabir prosocijalnih oblika ponašanja, zdravih navika, razvijanje specifičnih vještina i sposobnosti pomaganja vršnjacima kojima je pomoć potrebna, razviti empatiju, razumijevanje, uzajamno

pomaganje i prihvaćanje drugih učenika, nenasilno rješavanje sukoba, unaprjeđenje cjelokupnog zdravog razvoja djece i mladih te poticanje aktivnog uključivanja u sportske aktivnosti.

Teme o prevenciji nasilja prisutne su i na **satovima razrednih odjela** u svim razrednim odjelima tijekom cijele godine.

1. razred MŠ i PŠ

Kućni red škole
Razredna pravila
Različiti smo, jednako smo vrijedni
Podijelimo dobrotu
Bontončić za djecu
Kako se ponašamo prema djeci i odraslima
Razredne vrijednosti – zajedništvo, druženje

2. razred MŠ i PŠ

Ponovno zajedno - upoznavanje s pravilnicima
Kućni red škole – naša razredna pravila
Naša razredna pravila – što želimo, a što ne želimo
Naša razredna pravila – posljedice neprihvatljivog ponašanja
Osjećaji su važni
Sličnosti i razlike
Naša prava i dužnosti
Pomažemo starijim osobama – ponašanje prema djeci i odraslima
Svaki problem ima rješenje
Moje dobre strane
Odgovornost za zdravlje i odgovorno ponašanje

3. razred MŠ i PŠ

Uvažavanje različitosti
Upoznajem sebe i druge
Poštivanje pravila i autoriteta
Humano ponašanje
Osjećaji
Osjećam, trebam, činim
Svi smo povezani
Gledajmo srcem
Sukob
Ljutnja

4. razred MŠ i PŠ

Kućni red škole

Upoznajem sebe i druge

Želja, piramida vrijednosti i potreba

Dječak kojeg škola nije voljela - prosuđivanje sposobnosti, odskakanje od prosjeka, tolerancija spram različitosti

Osjećaji, prepoznavanje osjećaja

Empatija, odabir ponašanja

Odgoj primjerom, uzori, oponašanje, poticaj na ispravne odluke ponašanja (Što učimo od svojih roditelja?)

Kako provodimo slobodno vrijeme?

Progutaj srdžbu, što učiniti kad sam ljut/ljuta? (rješavanje problema i donošenje odluka)

Gradimo odnose

Tolerancija

Dan zagrljaja

Bez nasilja, molim!

Ona i ja, On i ja

5. razred

Izrada razrednih pravila

Tolerancija, prihvaćanje i uvažavanje različitosti

Prava djeteta

Medijacija – načini nenasilnog rješavanja sukoba

Od igre do sukoba

Sigurnost na društvenim mrežama

Nasilje prestaje ovdje – kako riješiti sukobe (Dan ružičastih majica)

Komunikacija na internetu

Radionica: stereotipi i predrasude

6. razred

Obveze i dužnosti učenika

Kućni red, Statut škole, Pravilnik o načinu praćenja i ocjenjivanja

Donošenje razrednih pravila

Prava djeteta

Komunikacijske vještine

Promocija odgovornog ponašanja

Odolijevanje pritisku vršnjaka – zauzimanje za sebe

Emocije u vršnjačkim odnosima

Poštovanja dostojanstva svake osobe i zajednički rad na dobrobit svih

Emocije u vršnjačkim odnosima

7. razred

Obveze na početku školske godine, kućni red
Donošenje razrednih pravila
Vršnjački pritisak i samopoštovanje
Promocija odgovornog ponašanja
Komunikacijske vještine
Samokontrola
Rizične situacije/rizična ponašanja
Poštovanja dostojanstva svake osobe i zajednički rad na dobrobit svih
Vršnjački pritisak, samopoštovanje i rizična ponašanja

8. razred

Upoznavanje s pravilnicima (Pravilnik o kućnom redu, Pravilnik o ocjenjivanju, Pravilnik o pedagoškim mjerama)
Donošenje razrednih pravila i Moj svijet
Promocija odgovornog ponašanja
Komunikacijske vještine
Rizične situacije / rizična ponašanja
Poštujem dostojanstvo svake osobe
Kako jačati vlastitu volju
Kako steći prijatelje

Na početku školske godine, razrednici upoznaju roditelje i učenike s odredbama **pravilnika** vezanih uz nasilje, **protokolima** te **preventivnim programima**.

Razgovori s učenicima i roditeljima zapisuju se, zapisnici se nalaze kod pedagoginje, razrednika te u e-Dnevniku.

Školskom odboru, Vijeću roditelja te Učiteljskom vijeću dva puta godišnje podnosi **se Izvješće o stanju sigurnosti, provođenju preventivnih programa te mjerama poduzetim u cilju zaštite prava učenika.**

Temeljem Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi („Narodne novine“ broj 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 05/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14 i 07/17), Zakona o radu („Narodne novine“ broj 93714), Obiteljskog zakona („Narodne novine“ broj 103/15), Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji („Narodne novine“ broj 137/09, 14/10, 60/10), Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj 125/11, 144/12, 56/15 i 61/15, Nacionalnog programa za suzbijanje nasilja među djecom i mladima Vlade Republike Hrvatske donesenog 25. veljače 2004. godine, školski odbor Osnovne škole Mihovil Pavlek Miškina Đelekovec donosi

PROTOKOL POSTUPANJA U SLUČAJU NASILJA

Članak 1.

Protokolom se planiraju načini postupanja zaposlenika škole u slučaju nasilja u školi.

Protokol je prilog Pravilnika o kućnom redu škole.

Protokol treba biti izvješten na oglasnoj ploči škole.

Sa sadržajem protokola trebaju biti upoznati svi zaposlenici škole, učenici i roditelji.

Članak 2.

Koordinator protokola o postupanju u slučaju nasilja je stručna suradnica pedagoginja. U slučaju njezine odsutnosti, zamjenjuje ju dežurni učitelj. Dežurni učitelji u područnim razrednim odjelima koordiniraju aktivnosti u svojem razrednom odjelu.

Članak 3.

Protokol sadrži:

1. općeprihvaćenu definiciju nasilja
2. postupanje u slučaju vršnjačkog sukoba
3. postupanje u slučaju vršnjačkog nasilja
4. postupanje u slučaju nasilja odrasle osobe nad maloljetnom osobom
5. postupanje u slučaju nasilja maloljetne osobe nad odraslom osobom
6. postupanje u slučaju nasilja odrasle osobe nad odraslom osobom
7. postupanje u slučaju saznanja ili sumnje na nasilje u obitelji
8. obrasce.

Članak 4.

Definicija nasilja

Pod pojmom nasilja podrazumijeva se nasilje kako ga definira Protokol o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima koji je donijela Vlada Republike Hrvatske u listopadu 2004. godine.

Nasilje definiraju sljedeći elementi:

- namjera da se drugoj osobi nanese šteta, ozljeda, sramota ili bol
- intenzitet i trajanje
- moć nasilnika
- ranjivost i nemoć žrtve
- manjak podrške
- posljedice.

U svim slučajevima škola je dužna poduzimati postupke i mjere sukladno Protokolu Vlade.

Članak 5.

POSTUPANJE U SLUČAJU VRŠNJAČKOG SUKOBA

Obilježje vršnjačkog sukoba nije nasilje.

Karakteristike sukoba:

- Nema elemenata navedenih za nasilje.
- Osobe u sukobu nemaju namjeru nanošenja ozljeda i štete, nema nesrazmjera moći.
- Nema težih posljedica.
- Sukobljeni se mogu ispričati i pronaći zajedničko rješenje.
- Nema ponovnog sukoba istih osoba.

Svaki zaposlenik škole dužan je prekinuti vršnjački sukob i o sukobu obavijestiti pedagoginju.

Članak 6.

POSTUPANJE U SLUČAJU VRŠNJAČKOG NASILJA

U slučaju nasilja među učenicima škole svaki zaposlenik škole je dužan:

1. Prekinuti nasilno ponašanje.
2. Pružiti podršku i pomoć žrtvi nasilja.

3. O događaju obavijestiti razrednika/e učenika sudionika nasilja, pedagoginju ili ravnateljicu.

Po prijavi nasilja ili dojavi, stručna suradnica, osoba koja ju zamjenjuje kao koordinator ili ravnateljica dužni su:

1. Prekinuti nasilno ponašanje, a ako je potrebno zatražiti pomoć policije (192).
2. Pozvati što prije hitnu liječničku pomoć (194) ako se sumnja na ozljede žrtve nasilja.
3. Uputiti žrtvu liječniku, uz pratnju odrasle osobe, na način da ne šteti djetetovu zdravlju.
4. Odmah po prijavi ili dojavi nasilja obavijestiti roditelje ili skrbnike učenika/ce žrtve nasilja te ih informirati o nastaloj situaciji.
5. Čim je moguće obaviti razgovor sa žrtvom nasilja uvažavajući djetetovo dostojanstvo.
6. Roditeljima ili skrbnicima žrtve nasilja dati informacije o mogućnostima stručne i savjetodavne pomoći u školi ili izvan nje.
7. Obaviti razgovor s osobama koje su svjedočile nasilnom ponašanju. Utvrditi sve okolnosti vezane uz nasilni čin.
8. Što prije obaviti razgovor s osobom koja je činila nasilje. Ukazati joj na neprihvatljivost i štetnost ponašanja kakvo je manifestirano.
9. Obratiti pozornost na elemente koji bi ukazivali na zanemarivanje i zlostavljanje u obitelji. Ako se dođe do takvih saznanja, potrebno je obavijestiti Centar za socijalnu skrb, policiju ili nadležno državno odvjetništvo.
10. Pozvati roditelje ili skrbnike djeteta koje je činilo nasilje, upoznati ih s događajem te ukazati na neprihvatljivost takvog ponašanja.
11. Upoznati ih s mogućnošću uključivanja u savjetovanje i stručnu pomoć
12. Obavijestiti ih o obvezi škole da prijavi slučaj Centru za socijalnu skrb, Uredu državne uprave u Koprivničko-križevačkoj županiji, policiji ili državnom odvjetništvu.
13. O poduzetim aktivnostima, razgovorima i izjavama te svojim zapažanjima napraviti zabilješke.
14. O svemu obavijestiti Učiteljsko vijeće.

Članak 7.

POSTUPANJE U SLUČAJU NASILJA ODRASLE OSOBE NAD MALOLJETNOM OSOBOM

Svaki zaposlenik škole koji primijeti nasilje nad učenikom/učenicom koje čini odrasla osoba (zaposlenik škole, roditelj, roditelj drugog djeteta, nepoznata osoba) dužan je:

- Prekinuti nasilje. Ukoliko se nasilje ne može prekinuti, potrebno je pozvati pomoć policije (tel.192).
- U slučaju ozljede ili sumnje na ozljedu žrtve nasilja pozvati službu hitne pomoći (194) ili ju prepratiti do liječnika.

- Obavijestiti ravnateljicu i stručnu suradnicu pedagoginju.
- Obavijestiti roditelje ili skrbnike žrtve nasilja.

Sve navedeno treba poduzeti i ako se posredno sazna da je maloljetna osoba doživjela nasilje bilo kojeg oblika.

- Ravnateljica je dužna nasilnu osobu, ako joj je dostupna, upozoriti na neprihvatljivost takvog ponašanja te o obvezi da o slučaju obavijesti Centar za socijalnu skrb i Ured državne uprave u Koprivničko-križevačkoj županiji.
- Ravnateljica je dužna obavijestiti roditelje ili skrbnike o događaju.
- Ravnateljica ili osoba koju ovlasti dužni su prijaviti slučaj policiji, Centru za socijalnu skrb i Uredu državne uprave u Koprivničko-križevačkoj županiji.
- Dostaviti Ministarstvu znanosti i obrazovanja izvješće o slučajevima nasilja u školi.
- Stručna suradnica pedagoginja treba obaviti razgovor sa žrtvom nasilja i pružiti joj psihološku pomoć. U slučaju potrebe, uputiti roditelje na mogućnost korištenja stručne psihološke pomoći izvan škole.
- Voditi zapisnik o razgovoru.

Članak 8.

POSTUPANJE U SLUČAJU NASILJA MALOLJETNE OSOBE (UČENIKA/CE) PREMA ODRASLOJ OSOBI

- U slučaju da je bilo koji zaposlenik škole doživio nasilje od strane učenika, slučaj treba prijaviti ravnateljici ili stručnoj suradnici pedagoginji.
- Ravnateljica ili stručna suradnica obavijestit će roditelje ili staratelje učenika koji je bio nasilan.
- Stručna suradnica pedagoginja treba obaviti razgovor s nasilnim učenikom, u nazočnosti razrednika/razrednice. O razgovoru voditi službenu zabilješku, a ako je potrebno, uputiti roditelje na pomoć koju mogu dobiti izvan škole.
- Ravnateljica je dužna o svemu izvijestiti Centar za socijalnu skrb, Ured državne uprave u Koprivničko-križevačkoj županiji, a u težim slučajevima nasilja i policiju. Kada je uključena policija, o slučaju treba obavijestiti Ministarstvo znanosti i obrazovanja.
- U slučaju prijetnji nasiljem, škola je dužna obavijestiti policiju.

Članak 9.

POSTUPANJE U SLUČAJU NASILJA ODRASLE OSOBE NAD ODRASLOM OSOBOM

U slučaju nasilnog ponašanja odrasle osobe (radnika, roditelja učenika, nepoznate osobe prema drugoj odrasloj osobi, radniku škole, roditelju učenika ili nepoznatoj osobi) svaki nazočan radnik je dužan:

- Pokušati prekinuti nasilje.
- Upozoriti nasilnu osobu na štetnost takvog ponašanja, a ako ne uspije u tome, pozvati policiju (tel. 192).
- O slučaju obavijestiti ravnateljicu.

- U slučaju bilo kojeg oblika nasilja, svaki radnik treba obavijestiti ravnateljicu.
- Ravnateljica je dužna bilo koji oblik nasilja prijaviti policiji, Centru za socijalnu skrb, Uredu državne uprave u Koprivničko-križevačkoj županiji i Ministarstvu znanosti i obrazovanja.

Članak 10.

POSTUPANJE U SLUČAJU SAZNAJANJA ILI SUMNJE NA NASILJE U OBITELJI

U slučaju saznanja ili sumnje na nasilje ili zanemarivanje u obitelji, svaki zaposlenik škole dužan je o tome obavijestiti razrednika, stručnu suradnicu ili ravnateljicu škole.

Stručna suradnica i ravnateljica dužne su:

- Obaviti razgovor s djetetom čim prije je moguće.
- Pozvati djetetove roditelje ili skrbnike i upoznati ih sa saznanjima ili indicijama nasilja.
- Upoznati roditelje/skrbnike o obvezi škole da slučaj prijavi Centru za socijalnu skrb, policiji, Uredu državne uprave u Koprivničko-križevačkoj županiji.
- Uključiti roditelje/skrbnike u savjetodavni rad, ako to prihvate.
- Ako je potrebno, dijete treba uputiti na liječnički pregled.
- Voditi evidenciju na prihvaćenim obrascima.
- Suradivati s Centrom za socijalnu skrb i policijom.

PREDSJEDNICA ŠKOLSKOG ODBORA
Tatjana Međimorec, učiteljica

Dodatak Protokolu

OBRASCI KOJI SE KORISTE U EVIDENCIJI NASILJA

OSNOVNA ŠKOLA MIHOVIL PAVLEK MIŠKINA ĐELEKOVEC

ZABILJEŠKA O RAZGOVORU U SLUČAJU NASILJA

Datum:

Vrijeme:

SUDIONICI RAZGOVORA:

TEMA RAZGOVORA:

VRSTA NASILJA:

- a) Vršnjačko nasilje djece
- b) Nasilje odrasle osobe nad djecom
- c) Nasilje odrasle osobe nad odraslom osobom
- d) Nasilje učenika nad odraslom osobom

OBLIK NASILJA:

- a) Fizičko
- b) Psihičko i emocionalno
- c) Spolno
- d) ostalo

Zabilješka:

Poduzete mjere:

Mjere koje će biti poduzete:

Potpis sudionika:

Razgovor obavio

OSNOVNA ŠKOLA MIHOVIL PAVLEK MIŠKINA ĐELEKOVEC

ZABILJEŠKA O RAZGOVORU

Datum:

Vrijeme:

SUDIONICI RAZGOVORA:

TEMA RAZGOVORA:

Zabilješka:

Potpis sudionika:

Razgovor obavio:

Zabilješka učenika o nasilju

IME I PREZIME UČENIKA: _____ RAZRED: _____

NADNEVAK: _____ RAZREDNIK _____

VRIJEME DOGAĐAJA: _____

S kime si došao/došla u sukob? _____

Što se dogodilo? Opiši događaj.

Je li sukob riješio problem?

Koji si cilj time postigao/postigla?

Koje si pravilo prekršila/prekršio?

Razmisli i napiši na koja bi tri načina mogla/mogao postupiti ako bi se to ponovilo?

1. _____

2. _____

3. _____

Što ćeš sada učiniti da ispraviš učinjeno?

Potpis učenika/učenice: _____

PRIJAVA NASILJA U ŠKOLI (osoba koja prijavljuje nasilje)

* VRSTA NASILJA:

- a) Vršnjačko nasilje djece
- b) Nasilje odrasle osobe nad djecom
- c) Nasilje odrasle osobe nad odraslom osobom
- d) Nasilje učenika nad odraslom osobom

* OBLIK NASILJA:

- a) Fizičko
- b) Psihičko i emocionalno
- c) Spolno
- d) ostalo _____

* DATUM DOGAĐAJA – NASILJA: _____

* VRIJEME DOGAĐAJA – NASILJA: _____

* MJESTO DOGAĐAJA – NASILJA: _____

* DIREKTNI SUDIONICI NASILJA: _____

* SVJEDOCI NASILJA: _____

* OPIS DOGAĐAJA: _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

U Đelekovcu, _____

_____

prijavu ispunio, potpis